

Till Länsstyrelsen

Remissvar angående åtgärdsprogram för stinkmålla (Dnr 511-3330-10).

Falsterbonäsets Naturvårdsförening (FNF) ser med tillfredsställelse att ett åtgärdsprogram för stinkmålla (*Chenopodium vulvaria*) framtagits och hoppas att detta skall leda till ökat skydd för arten.

Att manipulera arter genom att bygga upp fröbanker och utplantera material på annat håll blir allt vanligare och det är troligen i många fall det enda sättet att behålla en starkt hotad art. Rent etiskt bör detta förfaringsätt diskuteras i ett större sammanhang än här, eftersom detta tangerar de areella näringarnas utplantering av t ex barrträd av främmande arter eller provinens eller t ex utsättning av hönsfåglar, harar och fisk av arter och i områden, där sådana inte funnits tidigare. Att återplantera med material av samma provinens där mänsklig aktivitet har utrotat arten genom biotopförstöring, giftspridning eller rensning i oförstånd är mindre kontroversiellt.

Att få markägare intresserade av artskydd för mycket sällsynta arter som stinkmållan är ett sätt som föreslås i åtgärdsprogrammet. FNF anser att detta är en mycket framkomlig väg för ett ökat skydd. Vi har studerat detta, när det gäller tornuggla i Nederländerna, där jordbrukare mycket stolt deltog med alla familjemedlemmar, gårdens personal och närboende, när årets tornuggleungar skulle märkas. De fick också en liten bok om tornuggla som producerats för att öka kunskapen om arten. Att göra något liknande som att alltid meddela fastighetsägaren, när årets inventering skall ske och låta denna/denne deltaga anser vi vore ett bra grepp för att höja statusen för arten och öka kunskapen hos allmänheten. Att åtminstone vid första tillfället utdela ett blad eller broschyr med fakta om arten så långt dessa är kända vore också bra. Sammanställningen under Biologi och ekologi skulle för stinkmållan kunna vara underlag för detta. Framställningen av informationsmaterial förordas också i åtgärdsprogrammet.

En av de stora riskerna för arten är de fastighetsägare, som anammar trenderna i trädgårdsskötsel och vidtar åtgärder på gatumarken istället för att bara hindra grässets expansion. De tre åtgärder vi idag ser är alla ett hot mot stinkmållan. Någon fastighetsägare anser att utanför hans hus skall det växa gräs. Detta förkväver mållan och hindrar dess expansion. Andra har lagt vit singel i ett tjockt lager framför husen. Åtgärden ger samma effekt som grässkötseln. Slutligen har både fastighetsägare och Vellinge kommun lagt på järnrik grus s k 02. Inte heller denna torde gynna arten eller öka chansen för dess spridning. FNF föreslår därför att Vellinge kommun kontaktas så att man hindrar vidare insatser för förstöring av Skanörs och Falsterbo gamla gatumiljöer. Kommunen bör dessutom övertalas att försöka återskapa gatumiljöerna så att dessa gynnar arten. Kontaktpersoner i Vellinge kommun kan vara ordföranden i Miljö- och Hälsoskyddsnämnden Nils-Ola Roth, Vellinge kommuns miljöchef Lars-Robert Göransson och den park- och gatuansvariga landskapsarkitekten Lisa Johansson. Kommunen skulle kunna bestämma hur gatumark och trottoarer skall skötas och informera om detta till fastighetsägarna. Det skulle kanske även ge effekt, så att man inte skapar ytterligare stadsliknande gatumiljöer i tvillingstäderna.

Slutligen anser vi allmänt att det vore bra om även lokala naturvårdsföreningar kontaktas för att till dem sprida information om hotade och känsliga arter, eftersom det blir allt svårare för föreningarna att finna framförallt flora- och evertebratkunniga personer att rekrytera till styrelserna idag. Att ge styrelserna kunskap att känna igen i deras område förekommande hotade arter ger ökade möjligheter att få en övervakning och kunna vidtaga åtgärder mot snabbt uppkommande hot.

Skanör den 28 april 2010.
För Falsterbonäsets Naturvårdsförening
Jan-Åke Hillarp
v ordf.